

[Socialministeren.]

bygger på den gældende målsætning og derfor må ændres i overensstemmelse med de erfaringer, der indvindes. Dette betyder, at man ikke af det foreliggende materiale kan uddrage den slutning, at udviklingen med sikkerhed vil ske i overensstemmelse med de opstillede skøn. Det er imidlertid vigtigt at gøre sig klart, at vi gennem perspektivplanen, der påtænkes taget op til hyppige revisioner, har fået et værdifuldt instrument til vurdering af de forslag til finanslov og budgetoverslag, som forelægges ministeriet, og dermed et værdifuldt instrument i planlægnings- og styringsproceduren.

Udgangspunktet for opstillingen af PP II bygger som nævnt på den gældende målsætning for de enkelte forsorgsmæssige foranstaltninger inden for åndssvageforsorgens område kombineret med et skøn over den fremtidige klientudvikling.

For at give et indtryk af klientudviklingen inden for åndssvageforsorgen kan jeg oplyse, at antallet af klienter i perioden 1960 til 1972 er øget fra godt 18.000 til ca. 22.000. I de senere år er der imidlertid konstateret en stagnation i klienttallet. Dette hænger formentlig sammen med udbygningen inden for tilgrænsende områder og først og fremmest skolevæsenets specialundervisning. Ifølge perspektivplanen forudsættes denne stagnation at vedvare i de kommende 15 år, således at der kan regnes med en tilvækst på godt 1.000 klienter i hele 15 års perioden.

Ser man på åndsvageforsorgens målsætning, kan denne sammenfattes i dette, at opgaven for forsorgen må være i videst muligt omfang at give børnene mulighed for at forblive hos deres forældre og for det voksne klientels vedkommende at sikre ophold i eget hjem eller i pensionater eller kollegier. For de ældre og de handicappedes vedkommende tilstræbes det at etablere beskyttede boliger og plejehjem. Drejer det sig om klienter med særlige lægelige, pædagogiske eller sociale behandlingsbehov af en sådan sværhedsgrad, at ophold i eget hjem ikke er muligt, skal det sikres, at særlige behandlings- og botilbud er til rådighed.

Skal man i overensstemmelse med forsorgens primære formål sikre en tilværelse for børn og unge i eget hjem, kommer forsorgens dagservice for børn og unge stærkt ind i

billedet. For at opnå det nævnte mål er det afgørende, at man kan give disse børn og unge samme sociale og undervisningsmæssige tilbud som andre i samme aldersklasse. Der stiles derfor imod at få etableret så mange eksterne pædagogiske institutioner, børnehaver, skoler, herunder ungdomsskoler og oplæringsskoler, at alle børn fra 3 til ca. 6 år får børnehaveplads, at alle børn fra ca. 7 til 16 år får skoleplads, og at der herudover kan gives de ca. 17—20-årige tilbud om undervisning og om oplæring. Også for så vidt angår de børn og unge, der af forskellige grunde må have ophold på døgninstitutioner, sigtes der imod i videst muligt omfang at give dem undervisning eller oplæring uden for institutionerne — og hvis dette ikke kan praktiseres, så i alt fald i andre lokaliteter end dér, hvor de bor.

I det omfang, børnene eller de unge ikke har mulighed for at benytte de fritidsaktiviteter, der i almindelighed er til rådighed for befolkningen, er det vigtigt at kunne tilbyde specielle fritidsaktiviteter, herunder pladser i særlige fritidshjem eller i integrerede institutioner. I denne forbindelse vil børnehaveklassen på et tidligere tidspunkt end 3 års alderen også kunne komme på tale.

Drejer det sig om det voksne klientel, er det vigtigt at råde over sådanne tilbud til den enkelte, der ikke kan opnå arbejde på det normale arbejdsmarked, at der skabes tidssvarende arbejdspladser, der kan tage hensyn til den enkeltes situation og derudover rummer mulighed for en udvikling af hans evner og deltagelse i et produktivt, aflønnet arbejde.

For det meget stærkt handicappede klientel er målet at etablere dagcenterpladser med samme funktion som i henhold til omsorgsloven, nemlig at aktivere klienterne og give dem fysisk og social træning.

I perspektivplanredegørelsen 1972-87 er der givet en kortfattet oversigt over de foreløbige plantal for åndsvageforsorgens udbygning på det omtalte område frem til 1987. Herefter regnes der med en fordobling af pladstallet i børnehaver, fritidshjem, skoler og værksteder, hvorved undervisnings- og beskæftigelsestilbud vil kunne udstrækkes til alle klienter, der må formodes at kunne gøre brug heraf.

Vender man sig mod den interne forsorg, gælder det, at der arbejdes henimod en